

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-наукову програму підготовки здобувачів вищої освіти за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки, галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Розробники:

д.п.н., проф. Лодатко Є.О., д.п.н., проф. Артюшенко А.О.,
д.п.н., проф. Гнезділова К.М., д.п.н., проф. Зорочкіна Т.С.,
д.п.н., доц. Ніколаеску І.О., д.п.н., проф. Шпак В.П.,
доктор філософії Дерев'янку Д.В.

Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

У представленому для рецензування проєкті ОНП «Освітні, педагогічні науки (PhD)» за відсутності відповідного стандарту вищої освіти цілком і коректно подано всі необхідні його складові (нормативні, компетентнісні, кваліфікаційні, організаційні, навчальні та методичні), що уможливає ефективну організацію освітнього процесу.

Рецензовану освітньо-наукову програму складено у повній відповідності чинним нормативним документам, які регулюють підготовку фахівців за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти України.

Аналіз представленого для рецензування документа засвідчує, що розробниками програми сформульовано її мету, завдання, а також зазначено шляхи та засоби їх вирішення упродовж навчання здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти в університеті. Презентована розробниками освітньо-наукова програма спрямована на комплексну підготовку здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти. Програма передбачає розкриття наукового потенціалу дослідника, розвиток його здатності розв'язувати комплексні проблеми в галузі освіти і педагогічних наук, здійснювати самостійну науково-дослідницьку діяльність. При цьому програма дозволяє здобувачу здійснювати апробацію власних розробок під час проходження педагогічної практики, що сприяє у майбутніх докторів філософії якостей науковця-практика.

Слід відзначити, що в основу програми покладено ідеї студентоцентрованого навчання, які реалізуються у навчанні через орієнтування викладачів на наукові інтереси аспірантів, котрі мають можливість формувати власні освітні траєкторії, обираючи для опрацювання ті дисципліни, що їм потрібні. Саме у цьому можна вбачати оригінальність запропонованої розробниками освітньо-наукової програми як такої що містить 13 професійно-орієнтованих вибіркового дисциплін.

Рецензована програма містить у собі освітню складову, що містить 9 обов'язкових компонентів, спрямованих на забезпечення загальної і професійної підготовки, а також 4 дисципліни вільного вибору здобувача. Наукова складова передбачає провадження власних науково-педагогічних досліджень з відповідним оформленням одержаних результатів у вигляді кваліфікаційної наукової роботи.

Заслугує на позитивну оцінку наявність в ОНП серед обов'язкових компонентів ОК5 «Методи математичної статистики у педагогічних дослідженнях». Цей компонент забезпечує аспірантів дієвими методиками, які дозволяють сформулювати уявлення про особливості педагогічних експериментів та коректність застосування математичного інструментарію для з'ясування їх результатів.

Проте, вважаю, доцільним скоротити перелік загальних компетентностей з 11 до 5, що відповідає Методичним рекомендаціям щодо розроблення стандартів вищої освіти. Водночас, варто більш виважено підійти до зазначення впливу програмних результатів навчання (ПРН) з відповідними компонентами (ОК) освітньо-професійної програми. Вважаю, що завданням ОК 1 Англійська мова полягає не у впливає на формування ПРН1 Оперувати категорійно-термінологічним апаратом, основними концепціями, теоріями освітніх і педагогічних наук. Розуміти сутність теоретичних і практичних проблем в галузі Освіта / Педагогіка.

З огляду на зазначено вище й орієнтуючись на зміст рецензованого документа логічно дійти висновку, що рецензована освітньо-наукова програма, підготовлена групою розробників Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького, у повному обсязі відповідає чинним нормативним документам, а в умовах відсутності державного стандарту є якісним орієнтиром у підготовці докторів філософії (PhD).

Рецензент:

заступник директора з наукової роботи
Інституту вищої освіти НАПН України
доктор педагогічних наук

Ю.А. Скиба

23.05.2024